

DRWECA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ i „ROLNIK“

„Drwęca” wychodzi 3 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla subskrybentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,50 zł.

Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza” Sp. z o. odp. w Nowemmieście.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 15 gr.,
na stronie 3-linowej 50 gr., na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (tłuste) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100% więcej.

Numer telefonu: Nowe Miasto 8.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza” Nowe Miasto-Pomorze.

17-lecie rządów Ojca św. Piusa XI

W dniu 6 bm. przypadła 17-ta rocznica wyboru kardynała Achillea Rattiego na Stolicę Piotrową, a na 12 bm. Jego koronacja.

Obecny Papież urodził się w Desio, miasteczku, oddalonym o milę od Mediolanu, dnia 31 maja 1857 r. Na chrzcie otrzymał imiona Ambrogio, Damiana, Achillea. Ojciec jego Franciszek Ratti był zarządcą przedziału braci Contich.

Młody Achilles Ratti wychował się w szczęśliwej i pogodnej atmosferze rodzinnej, mimo, że rodzice jego nigdy nie byli bogatymi. Matka pobożna, prosta, oszczędna, była wzorem dobroci. Jej to przyszyły Papież poświęcił jedną ze swych prac historycznych: „Tobie, Matko cnotliwych i starodawnych, w dzień Twych imienin, z błogą myślą, że może za lat wiele jakiś uczonek znajdzie, czytając na tej kartce imię Twoje, świadectwo czci synowskiej dla Ciebie”. Po ukończeniu liceum w Monzi i kolegium św. Karola w Mediolanie młody Achilles Ratti wstąpił do miejscowego seminarium duchownego, po ukończeniu którego wyjechał do Rzymu, gdzie odbył studia na trzech wyższych uczelniach (na uniwersytecie Gregorianum, w akademii św. Tomasza i Sapientii), uzyskując trzy doktoraty: z teologii, z prawa kanonicznego i z filozofii. Tutaj w Rzymie ks. Achilles Ratti odprawia pierwszą Mszę św.

Po powrocie do Mediolanu ks. Ratti zostaje profesorem seminarium duchownego. Jednocześnie poświęca się pracy społecznej wśród robotników i młodzieży. Po kilku latach pracy zostaje powołany do pracy w słynnej bibliotece „Ambrosianum”, której w roku 1907 zostaje prefektem. Pole do pracy naukowej ks. Ratti ma tu wielkie. W roku 1912 Papież Pius X powołał prałata Rattiego na wysokie stanowisko w bibliotece watykańskiej. W okresie wojny światowej 25 kwietnia 1918 r. Papież Benedykt XV mianuje Msgr. Rattiego na stanowisko wizytatora apostolskiego na Polskę i Litwę. Do Polski przybył w końcu maja i zaraz wziął udział w uroczystości Bożego Ciała. Wspominał później tę chwilę, mówiąc: „Przyszłem do was, niosąc w ręku Chrystusa”. Jak w okresie okupacji niemieckiej zachęcał do wytrwania, tak po odzyskaniu niepodległości Polski z całym zapałem wspólnie z Episkopatem polskim zabrał się do pracy nad uporządkowaniem życia kościelnego w naszym kraju po okresie długiej niewoli i strasznych spustoszeń wojennych. Na początku r. 1919 tak pisze do ówczesnego premiera Ignacego Paderewskiego: „Poczytuję sobie za największy zaszczyt, za jedną z najwyższych w życiu moim pociech, iż mogę złożyć Panu w imieniu Stolicy Apostolskiej formalne uznanie wkrzeszonego Państwa Polskiego i Rządu... Wspominałem o uznaniu formalnym, albowiem, o ile chodzi o uznanie faktyczne, to Ojciec św. miał je na celu i to wyrażnie już wówczas, gdy u progu Odrodzenia Waszej sławnej Ojczyzny raczył wysłać mnie w waszej misji do tego szlachetnego kraju...” Dnia 6 czerwca 1919 r. msgr. Ratti otrzymał nominację na nuncjusza oraz godność tyt. arcybiskupa. Konsekracji biskupiej w katedrze warszawskiej dopełnił ks. arcybiskup metropolita Aleksander Kakowski. Dni pobytu nuncjusza Rattiego wśród nas są jeszcze zbyt świeże, by mogły zatrzeć się w naszej pamięci.

O umiłowaniu naszego narodu świadczy zachowanie się msgr. Rattiego w okresie walk z bolszewikami. Z powodu zbliżenia się wojsk czerwonych do bram stolicy korpus dyplomatyczny opuścił Warszawę. Pozostał nuncjusz, by krzepić słowami wiary i etuchy, by odwiedzać i pocieszać rannych. Powołany w lutym 1921 na stolicę arcybiskupią w Mediolanie, już w czerwcu tegoż roku wchodzi do Kolegium Kardynalskiego. Gdy 22 stycznia 1922 r. zmarł Benedykt XV, konklawe kardynalskie dnia 6 lutego obiera Najwyższym Pasterzem Kościoła powszechnego kardynała Rattiego, który przybiera imię Piusa XI. Od tego czasu, po koronacji w dniu 12 lutego, Ojciec św. doświadczonej, wytrwałej i umiejącej ręką wśród burzliwych fal tegoż życia prowadził bezpiecznie ster nawy Chrystusowej.

Ojciec św. Pius XI nie żyje.

Jak ogłosiło Polskie Radio dziś, dnia 10 bm. o godz. 5.35 rano, zmarł Ojciec św. Pius XI prawie w przededniu 17 rocznicy Swęj Koronacji. Jeszcze wczoraj PAT podawał, że, aczkolwiek Ojciec św. jest lekko przeziębiony, chce wziąć udział w uroczystościach, związanych z obchodami 17-lecia Swęj koronacji. Nie-

stety niespodziewana śmierć przecięta pasmo jego tak cennego i drogiego nam wszystkim życia. Śmierć Ojca św. okryła ciężką żałobą cały świat katolicki, a szczególnie zasmuciła Polskę, którą Zmarły Ojciec św. tak gorąco ukochał, że nazywano go papieżem polskim.

J. Em. ks. Prymas Hlond kanclerzem kapituły „Orła Białego”.

Pod przewodn. P. Prezydenta RP. odbyło się w środę na Zamku królewskim posiedzenie kapituły orderu. Przed rozpoczęciem obrad obecni przez powstanie uczcili pamięć zmarłego kanclerza orderu, śp. kard. Kakowskiego. Kanclerzem kapituły na wniosek marsz. Smiętego-Rydzę obrany został przez akklamację ks. prymas Hlond.

O.Z.N. bez mandatu.

Maków Podhalański. Wybory do Rady Miejskiej w dniu 5 bm. przyniosły wspaniałe zwycięstwo Stron. Narod., na którego listy padło ponad 70 proc. głosów polskich. Na 12 mandatów obliczają liście Stron. Narod. pewnych 7 miejsc w radzie. Są dane, że po skończeniu dokładnego obliczenia przypadną narodowcom jeszcze 2 dalsze mandaty.

OZN nie uzyskał ani jednego mandatu 3 mandaty, jakie liście kombinowanej w tej chwili obliczają, przypadły osobom z opozycji. Żydzi, którzy w Makowie liczą 20 proc. wyborców, nie uzyskali wcale mandatu.

Narodowcy zdobyli 75 proc. mandatów.

Konin. Wybory do rad gromadzkich na terenie Wyszyny przyniosły wspaniałe zwycięstwo Stronictwu Narodowemu, które uzyskało 75 procent mandatów. — W 7 gromadach złożono tylko listy narodowe, w pozostałych gromadach 29 stycznia odbyły się wybory, w których Stronictwo Narod. odniosło zdecydowane zwycięstwo.

Kondolencje gen. Wsygand'a

z powodu śmierci Romana Dmowskiego.

Generał Weygand z powodu zgonu Romana Dmowskiego przesłał na ręce jednego z członków Stronictwa Narodowego, nie znając bliższego adresu Zarządu Głównego SN, słowa żalu i współczucia, przy czym pisze między inni:

„C'est de coeur, que je me suis associé à vos sentiments au moment de la mort de Roman Dmowski, dont le nom me rappelle l'âge d'or de relations entre la France et la Pologne ressuscitées et l'admirable I. Paderewski, signataire avec lui du Traité de Versailles”.

Tłumaczenie: „Serceem całym łączylem się z uczuciami Waszymi w chwili śmierci Romana Dmowskiego, którego imię stawia mi przed oczyma złoty wiek stosunków Francji z Polską wkrzeszoną oraz podziwu godną osobę I. Paderewskiego, z którym wspólnie podpisywał Traktat Wersalski”.

Nabożeństwa żałobne za śp. R. Dmowskiego w Rzymie.

Rzym. Starszeństwem Towarzystwa im. Adama Mickiewicza odbyło się w niedzielę w kościele św. Stanisława w Rzymie nabożeństwo żałobne na intencję śp. Romana Dmowskiego.

Mszę św. celebrował O. Ledóchowski, generał Towarzystwa Jezusowego.

Reformy systemu podatkowego domaga się referent budżetu Min. Skarbu w Komisji Sejmowej.

Na posiedzeniu sejmowej komisji budżetowej sprawozdawca m.in. omówił wysiłki, zmierzające do reformy ustawodawstwa podatkowego. Jako wytyczne postawił on następujące tezy:

„Przyszła reforma podatkowa musi opierać się na kilku elementach podstawowych. System podatkowy musi być:

1. prosty i jasny,
2. tani, co można uzyskać przez kumulację podatków i zredukowanie aktów wymiaru oraz
3. sprawiedliwy i powszechny, t. zn. opłaty muszą być rozłożone, ile możności, równomiernie, bez jakichkolwiek przywilejów.”

Polsko-niemiecki protokół w sprawie polskiej emigracji sezonowej do Niemiec.

Warszawa. W dniu 3 lutego rb. podpisany został w ministerstwie pracy w Berlinie polsko-niemiecki protokół, dotyczący polskiej emigracji sezonowej do Niemiec. Protokół ten reguluje szereg istotnych dla robotnika polskiego spraw, związanych z wyjazdem, pobytem oraz warunkami pracy i płacy w Niemczech.

Słuszne postulaty emerytów przedstawione będą rządowi w osobnym memoriale. Z działalności Stowarzyszenia Emerytów w Toruniu.

W ubiegłą niedzielę, dnia 4 bm. — w całym kraju odbyły się zebrania Stowarzyszenia Emerytów w szczerze wypełnionej sali. Po omówieniu obecnego położenia emerytów uchwalono jednogłośnie memoriał do rządu i ciała ustawodawczych, w którym emeryci domagają się zniesienia podatku nadzwyczajnego i opłaty za uchylenie dekretów oraz wysuwają szereg słusznych postulatów, dotychczas przez rząd nie uwzględnionych.

Zbrodnicze gniazdo demoralizacji i rozpusty. Tak żydzi demoralizują naszą młodzież.

We Lwowie udało się wykryć zbrodnicze gniazdo demoralizacji uczennic szkół średnich.

Do kancelarii Żyda adwokata Rappaporta dwie kobiety jako agentki śledzący uczennice, gdzie odbywały się orgie rozpustne. Wykryto, że około 20 uczennic zostało wciągniętych, z których 5 leczy się na choroby weneryczne. Policja jest na tropie i drugiego żyda, który jest także zamieszany w tę ohydą rozpustę.

Okazuje się, że znowu żydzi demoralizowali polskie dziewczęta.

Rada m. Katowic ku czci R. Dmowskiego.

Na posiedzeniu rady m. Katowic rada uczciła pamięć śp. Romana Dmowskiego. Po przemówieniu żałobnym prezesa rady Plechurka rada uchwaliła wniosek Str. Pracy o przemianowanie ul. Zamkowej na ul. R. Dmowskiego.

W 19-lecie zaślubin Polski z morzem.

W dn. 10 lutego 1920 r. stanęły wojska polskie pod wodzą gen. Józefa Hallera nad morzem polskim i objęły we władanie Rzeczypospolitej brzeg Bałtyku.

Mały to wprawdzie jak na wielkie państwo polskie skrawek, ale posiadając ziemie zachodnie, rdzennie polskie, mieliśmy dane po temu, by Polska stała się mocarstwem. Naród nie zrezygnował też z tworzenia i umacniania swego bytu na morzu. Mimo oderwania Gdańska, którego włączenie w obręb obszaru Polski było pierwotnie postanowione, a dzięki jawnej i zakulisowej działalności sił nam wrogich, jak masoneria i żydostwo, zaniechane, Naród po wieloletowym zaparzeniu się na Wschód zwrócił wzrok swój na Zachód.

Nie od rzeczy będzie dziś wspomnieć słowa jednego z współtwórców Obozu Narodowego, Jana Ludwika Popławskiego, które napisał przed kilkudziesięciu laty w piśmie narodowym „Głos”. Wielki pisarz tak w r. 1887 gromił ówczesny stan umysłów tych, którzy chcieli sterować nawa polityki polskiej:

„Nasi politycy marzą jeszcze o Wilnie i Kijowie, ale o Poznań mniej dbają, o Gdańsku zapomnieli prawie zupełnie, a o Królewcu i Opolu nie myślą zgoda”.

Ze wskazań Popławskiego, który kierunek polityki polskiej zmienił w myśl testamentu Chrobrego i Kazimierza Jagiellończyka, Roman Dmowski wyciągnął — jak powiada w dziele swym „Polityka polska i odbudowanie państwa” — konsekwencje „wbrew zakorzenionym w psychologii naszego społeczeństwa przesądom, wstrętom i historiom”. I Dmowski dodaje, że dzieło wyrwania ziem zachodnich z rąk niemieckich „uważa za najlepszą rzecz, jaką w życiu zrobił”.

Stąd też organ Ligi Morskiej i Kolonialnej „Morze i Kolonie” w nrze na luty rb. podkreśla, że osoba Dmowskiego przeszła do historii Państwa i Narodu. Bo też to, co zrobił największy polityk polski, jest pracą, która wybiega po prostu poza granice możliwości ludzkich osiągnięć.

Przytoczymy tu jeszcze jeden cytat z „Polityki polskiej”:

„Jeszcze wiosną r. 1918 — pisze Dmowski — dyplomata francuski na wysokim stanowisku, wiele zajmujący się kwestią polską, powiedział mi: — Ależ panie, toż to byłoby cud, gdyby się stało to, co pan mówi, gdyby terytorium waszego państwa dosięgło Bałtyku!”

— Może to byłoby i cud — odrzekł Dmowski — ale ten cud musi się stać, jeżeli i my i wy mamy istnieć jako niezawisłe narody”...

Kończy się okres żałoby, ustanowionej po zgonie Wielkiego Przewodnika i Wychowawcy Narodu, zbiega się on niemal z rocznicą objęcia przez Armię Polską straży nad Bałtykiem. Najlepszym uczczeniem 19 rocznicy zaślubin Polski z Bałtykiem to symboliczne przekazanie marynarce naszej nowej polskiej łodzi podwodnej OPR, „Orzeł”, które odbędzie się w dn. 10 bm. w Gdyni.

Umocnijmy siłę Polski na morzu i Pomorzu, pamiętajmy o braciach naszych na Wermi, Mazurach, w Złotowie, Lęborku, pamiętajmy o Gdańsku, o którym już wieszcz nasz Adam Mickiewicz pisał w „Panu Tadeuszu”:

„Miasto Gdańsk, niegdyś nasze, będzie znowu nasze!”

Naród i ci, którzy są odpowiedzialni za politykę polską, winni pamiętać, iż siła Państwa może się opierać tylko na wiernym wykonywaniu testamentu Chrobrych i Dmowskich!

Gen. broni K. Sosnkowski na uroczystościach 19 rocznicy odzyskania dostępu do morza.

W 19 tą rocznicę odzyskania dostępu do morza przybędzie w dniu 10 bm. do Gdyni okręt podwodny ORP „Orzeł”, ufundowany przez społeczeństwo polskie.

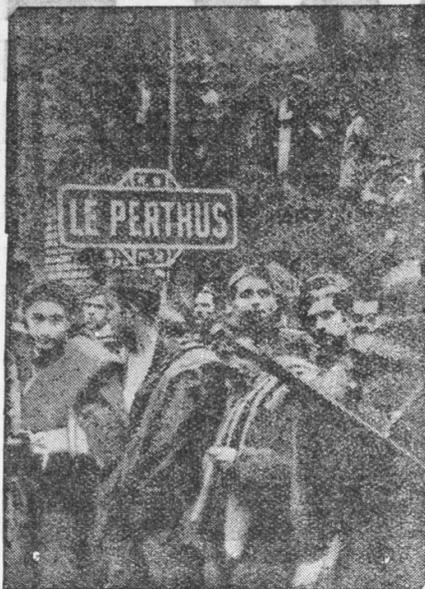
Na uroczystościach tych będzie obecny gen. broni Kazimierz Sosnkowski, który będzie reprezentował P. Prezydenta Rzplitej i Marszałka Smigłego Rydza.

Okręt podwodny „Orzeł” to nie zwyczajna łódź podwodna, to niemal krążownik podwodny, potężnie uzbrojony i wyposażony w najnowsze urządzenia.

ORP. „Orzeł” został zbudowany w holenderskiej stoczni „De Schelde” we Vlissingen i spuśczonej na wodę 15 stycznia 1938 r. Posiada on wyporność nawodną 1110 i podwodną 2460 ton. Uzbrojony jest w artylerię lekką i przeciwlotniczą oraz kilka wyrzutni torpedowych. Długość jego wynosi 83 metry, szerokość 6,7 m i zanurzenie w stanie nawodnym 4,2 m. Drugi taki siostrzany okręt podwodny „Sęp” dla naszej mar. woj. buduje również stocznia holenderska „Doog-Deek Mij” w Rotterdamie z budżetu państwowego.

Złóż ofiarę na Fundusz Szkolnictwa Polskiego Zagranicą!

Z krwawej Hiszpanii.

Hiszpańskie wojska „czerwone” przekraczają za zgodą władz francuskich granice Francji. Na zdjęciu uciekinierzy w młodej wsi granicznej w Pirenejach Le Perthus.

Czerwoni masowo uciekają do Francji.

Granicę przekroczyło dotąd 250 000 zbiegów, 61 samolotów wojskowych, 3000 ochotników międzynarodowych.

Paryż. Ponad 260 tys. ludzi, uchodźców cywilnych i milicjantów, przeszło do wtorku wieczora z Hiszpanii do Francji. Drugie tyle członków milicji czerwonej, którzy ostanają jeszcze odwrot, włączając z wojskami gen. Franco, przejdzie przez granicę w najbliższym czasie.

Pochód uchodźców ciągnął się we wtorek na przestrzeni 27 km od granicy w Perthus aż do Argeles, gdzie uchodźcy są koncentrowani w obozach. Granicę przekraczają wciąż oddziały milicjantów, zmieszane z tłumem uchodźców cywilnych. O godz. 15-jej komunistyczny deputowany Marty przeprowadził przez granicę 683 ochotników z brygad międzynarodowych. Ludzie ci, przeważnie Włosi, Niemcy, Czesi i kilku Francuzów, przemaszrowali przez granicę w szyku wojskowym, wznosząc okrzyki na cześć „republikkańskiej” Hiszpanii. Druga grupa 3000 ochotników brygad międzynarodowych przekroczy granicę dzisiaj.

Do Francji przybywa coraz więcej materiału wojennego, w szczególności amunicji i czołgów. Dotąd przybyło tutaj 61 samolotów „republikkańskich”. Pochód zbiegów coraz częściej przerywają konwoje rannych, których transport w liczbie 15 tys. zapowiedziano na dzisiejszą noc do Perthus.

Milicjanci przywieźli ze sobą również duży tabor samochodów wojskowych i wiele samochodów cywilnych.

Wojskowe władze francuskie postanowiły skoncentrować na lotnisku wojskowym w Tuluzie wszystkie samoloty hiszpańskie, które lądowały ostatnio w różnych okolicach Francji. Załogi samolotów będą wysłane do obozów koncentracyjnych.

Tysiąc uchodźców hiszpańskich, którzy wyrazili chęć powrotu do Hiszpanii narodowej, skierowano wczoraj podległym specjalnym do Hendaye.

Brygady międzynarodowe przechodzą granicę Perthus.

Perthus. We wtorek pojawiły się na granicy francuskiej oddziały brygad międzynarodowych „Garibaldi”, „Liacola” i „Dymitrow”, kontrolowane podczas przechodzenia granicy przez członków międzynarodowego komitetu wycofania ochotników z Hiszpanii.

Wśród żołnierzy brygad międzynarodowych zauważono dużą liczbę obywateli republik południowo-amerykańskich.

Wojska gen. Franco osiągnęły granicę Francji.

Le Perthus, 9. 2. Wojska gen. Franco osiągnęły o godz. 12 05 granicę francuską, wywieszając hiszpański sztandar narodowy na punkcie granicznym w Le Perthus.

Podwyżki pensji domagają się urzędnicy państwowi.

Dnia 5 bm. odbyły się w całym kraju masowe zebrania pracowników państwowych, organizowane przez Stow. Urzędników Państw., Zw. Prac. Skarb. Zw. Urzędn. Kolej., Zw. Niższ. Funke. Państw., Zw. Niższ. Funke. Poczt i Tel., Zw. Nauz. Polskiego, oddzielnie wzgl. łącznie z inicjatywą Międzynarodowych Komitetów Pracowników Państwowych. Na zebraniach tych, licznie obsesanych, podejmowano uchwały, przedkładane następnie telegraficznie miarodajnym czynnikom, a dotyczące zniesienia podatku specjalnego, przywrócenia dodatku ekonomicznego na rodzinę, zwrotu opłat szkolnych, uszczuplenia prywatnych szkółach średnich oraz rozszerzenia państwowej pomocy lekarskiej.

Panu kapitanowi Marszałkowi w odpowiedzi.

Na nasz artykuł, umieszczony w wiadomościach potocznych pt. „Niefortunne pomysły” (nr 14 z d. 2 II br.), nadesłał nam p. kpt. rez. Marszałek sprostowanie. Przyznajemy, że informacje nasze były o tyle niedościsłe, że sprawy tej nie omawiano podczas konferencji nauczycielskiej, a dopiero po niej. Szkoda tylko, że p. Marszałek nie słyszał i nie widział tego niezadowolenia, jakie wiadomość o tym w sferach nauczycielskich wywołała. Nauczycielstwo bowiem odezwało wielką ulgę i zadowolone, że je wrzeszcząc zwolniono od patronowania Strzelcowi i rozmaitym organizacjom, potworzonym przez sanację i obawia się wielce powrotu do poprzedniego stanu rzeczy.

P. kpt. Marszałek raz bardzo wyraził nasze o „wskrzeszeniu” Strzelca, twierdził on bowiem, że Strzelec, jako organizacja PW, rozwijała i rozwijać będzie działalność, określona swoimi celami. Jeżeli chodzi o ten punkt, to nie mieliśmy na myśli jego całkowitej likwidacji, a jedynie to, że działalność jego w naszym powiecie powoli już prawie zamiera. Totem naszym zdaniem słusznie określiliśmy obecne warunki jako zniechęcające do wskrzeszenia do życia tejże organizacji.

P. kpt. Marszałek twierdził, że nieprawdą jest, jakoby Zw. Strzelecki był „znienawidzony” przez ludność pow. lubawsk. Oczywiście, trudno nam z p. M. na ten temat się spierać, gdyż trzeba by o to chyba każdego mieszkańca pytać z osobna i dać mu poza tym jeszcze gw. rancję, że szczerza odpowiedź nie będzie miała dla niego żadnych przykrych następstw. Ale pytamy p. Marszałka, czy nie mu nie mówi ten ogrom pracy, te tysiące ofiar pieniężnych, wydobytych na przestrzeni dotychczasowej egzystencji u nas Strzelca z kieszeni obywateli na jego cele, te masy subwencji na jego utrzymanie, ten wielki aparat zmobilizowany na jego utrzymanie z instruktorami, nauczycielami i w ogół, kogo tylko można było wprząc do krzewienia Strzelca, te liczne zachęty w postaci posad, odznaczeń, nie wyłączając, co dowiodły m. in. głośno na Pomorzu procesy starościńskie, kłębów i wódek, a z drugiej strony marny efekt tego wszystkiego, że po kilka latach tak kosztownej i tak nakładowej pracy dziś ledwo niedobitki jeszcze całej tej organizacji u nas istnieją?

Czyż to wszystko nie przypomina tej rośliny, którą się chce zaszczepić na pewnym gruncie, a ona mimo wszelkich zabiegów, pielęgnacji, nakładów stale więdnieje, bo nie ma dla niej odpowiednich warunków? A tym nieodpowiednim gruntem to właśnie nie innego, jak niechęć tuł. społeczeństwa do tej organizacji. Duto się na to złożyło przyczyn, — a m. in. nie na ostatnim miejscu to narzucenie jej tuł. społeczeństwa i faworyzowanie na każdym kroku. Społeczeństwo pomorskie żadną miarą nie może zrozumieć, dlaczego Strzelecowi, który nie wyrósł na naszym gruncie, którego tu dopiero później skądinąd przeszedziono, musiały nastąpić tak mu bliskie i drogocenne organizacje, jak Powstańcy i Wojsko, Sokół, KSM i do dziś dnia jeszcze istnieje taki stan rzeczy, że przy każdej danej sposobności ta szczerpa garstka Strzelców, czy też przebranych za Strzelców, paraduje na czele z karabinami na ramieniu, jako trzon PW, a nasze nam tak bliskie organizacje, jak Sokół i KSM jakoby materiały, do PW nie przydatny, wyłączone z PW, stać czy maszerować muszą gdzieś tam na szarym końcu, w ogonku naturalnie bez karabinów.

A czy te organizacje są apolitycznością oraz wzniosłością ideał, które służy, nie zasługująby może choćby tylko na równorzędne traktowanie ze Strzelcem?

P. M. powołuje się na współdziałanie ze sferami wojskowymi. — Jesteśmy mocno przekonani, że ponieważ sfery te wiedzą bardzo dobrze, iż wojsko jest przedmiotem ukochania przez nas wszystkich, toteż napewno równą miłością odważają się one względem wszystkich organizacji, mających pretensje do PW, a nie tylko względem Strzelca.

Nieprowadzenie Strzelca na naszym gruncie kładzie p. M. nie na karb jego niepopularności w naszym społeczeństwie, a „kierownictwa partyjnego pewnego ugrupowania politycznego”. Właściwie kierownictwo danej organizacji politycznej mogłoby być dumne z przyznania mu aż takich wpływów, że samym podmuchem swego „nieuważenia” zdolno jest obalać, jak domki z karteek, wszystko to, co sanacja tworzy.

P. M. grozi autorowi konsekwencjami karno-sądowymi. Na, trudno, jeżeli tak być musi! Autorowi naprawdę ani przez myśl nie przeszła chęć zniesławienia, chciał napisad prawdę! Z ubolewaniem patrzy na to, jak przez jednostronne stawianie sprawy ze Strzelcem na tym etapie całe PW, — które chciałby widzieć jak najliczniejszym i najsiłniejszym i chciał podnieść głos przestrogi, aby przez odnawianie niefortunnych i z góry na niepowodzenie skazanych eksperymentów nie popełniano dawnych błędów, toteż nie obawia się dla siebie żadnych konsekwencji ani tego, by opinia publiczna w tej sprawie nie stanęła po jego stronie.

WIADOMOSCI

Nowe Miasto Lubawskie, dnia 10 lutego 1939 r.
Kalendarzyk. 10 lutego, piątek, Scholastyki.
11 lutego, sobota, Objaw. NMP.
12 lutego, niedziela, Mięsojuzna.

Wschód słońca g. 7 — 01 m. Zachód słońca g. 16 — m 88.
Wschód księżyca g. 00 — 13 m. Zachód księżyca g. 9 — m 55.

Z miasta i powiatu

Bazar Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo.

Nowe Miasto. W niedzielę, dnia 5 lutego 1939 r. w sali Hotelu Centralnego odbył się doroczny „Bazar” Stow. Pań Miłosierdzia, z którego czysty zysk przeznaczono na cele dobroczynne. Udział społeczeństwa był b. liczny. Sala była zapelniona. Doborowy koncert orkiestry wojskowej, czarujące występy i piąsy naszej działwy, deklamacje, śpiewy solowe i zespołowe, moc niespodzianek i loteria fantowa, mile urozmaicały licznyim gościom pobyt, a obficie zaopatrzone bufet zaspokoił był zdolen najwybredniejsze gusta. Dzięki zrozumieniu tak wzniosłego celu i jego zycaliwemu poparciu ze strony społeczeństwa niezawodnie i zbiór z tegorocznego „Bazaru” nie najgorzej dopisał.

Podziękowanie.

Nowe Miasto. Szanownemu Obywatelstwu miasta i okolicy za łaskawe zaoferowanie darów do bufetu i loterii fantowej na wentę w dn. 5 bm., tym którzy przez swe różne, pracowicie przygotowane występy przyczynili się do urozmaicenia imprezy, pańnikom za bezinteresowną obsługę, gościom za tak liczne przybycie oraz wszystkim, którzy w jakkolwiek sposób przyczynili się do uświetnienia wenty w imieniu Stowarzyszenia oraz ubogich, którym rezultaty wenty otrą niejedną łzę na tej drodze najserdeczniejszej „Bóg zapłać” składa

Zarząd Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo.

35 proc. dzieci zagranicą pobiera jedynie dorywczą naukę języka polskiego.

Obwieszczenie o drugiej licytacji nieruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Lubawie, mający kancelarię w Lubawie ul. 19 Stycznia nr 4, na podstawie art. 676 i 679 kcc., podaje do publicznej wiadomości, że dnia 22 marca 1939 r. o godz. 10 w sali posiedzeń Sądu Grodzkiego w Lubawie, odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu, należącej do dłużnika Jana Swiniarskiego, rolnika z Rumiana, jako spadkob. po sp. Adamie i Franciszce Pelagii Swiniarskich, nieruchomości wiejskiej Rumian, tom I, karta 17, położonej w Gromadzie Rumian, powiecie działdowskim, a składającej się z domu mieszkalnego, świniarci z kurnikiem, stodoły, obory ze stajnią i drewniakami oraz roli ornej, łąki, ogrodu domowego, nieużytków i podwórza o ogólnej powierzchni 26 60,40 ha. Nieruchomość ta ma urządzonej księgę hipoteczną w Sądzie Grodzkim w Lubawie.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł 22.783,00 cena zaś wywołania wynosi zł 15 188 gr 66. Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rekojmie w wysokości zł 2.273 gr 30 oraz zezwolenie właściwej władzy administracyjnej na nabycie nieruchomości.

Rekojmie należy złożyć w gotówkę albo w takich papierach wartościowych bądź księżeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papier wartościowy przyjęty będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

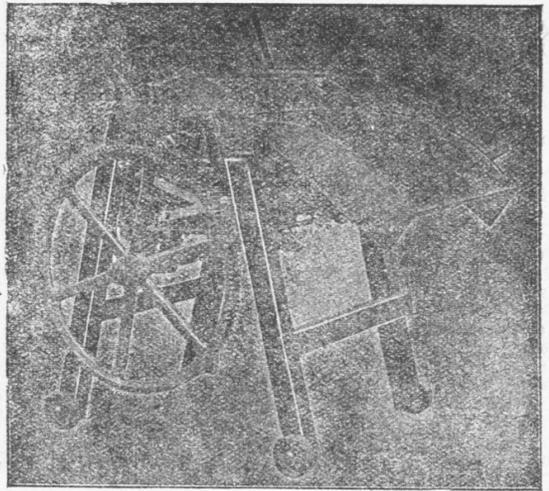
Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przetransferowania własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomości w dni powszednie od godziny 8-jej do 18-jej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Lubawie ul. Gronwaldzka nr. 14 sala nr 19.

Dnia 7 lutego 1939 r.

Szałek, komornik S. Gr.

Sprzedaż maszyn rolniczych

maneże, siewczarki, młóczarki różnego gatunku wialnie i rowery

po bardzo niskich cenach poleca

Firma J. GARSTKA, Brodnica.

Przyjmuje zamówienia na **dźwigary**

Ze składu polecam po cenach niskich **świeże wapno i cement**

Parniki „Żar“ wialnie do zboża

wagi, siewczarki, maneże

oraz inne narzędzia rolnicze

A. Truszczyński, Lubawa, Zamkowa.

Ogier kaso-gnady kryje obce, zdrowe klacze.

Świechowski, Nawra

WĘGIEL opalowy kowalski brykiety i węgiel do prasowania poleca

Franciszek Tysler, Lubawa.

Maneże 1 do 8 konno dostarcza krótkoterminowo za korzystnych warunkach

„UNIA” Sp. Akc. BRODNICA

Ostrzeżenie

Za długi mojej żony Heleny Domagalskiej nie odpowiadam.

Fr. Domagalski Nowe Miasto

Gospożia uczelwa, umiejąca dobrze gotować, może się zaraz zgłosić. Pensja 30 zł miesięcznie

W. Leszawiełowa, Nowe Miasto Lub., Łąkowska 10.

Pomocnik ogrodnicy młody potrzebny od zaraz.

Kwzhenkowski Nowe Miasto, Wierszowa 4

Uczeń fryzjerski potrzebny od zaraz

Ruczyński, m. fryz. Lubawa, Zamkowa 12.

Potrzebny **pasterz** z dojeniem i 2 pomocnicy (może być chłopiec 1 dziewczyna) i **deputant** z 2 posyłkami męskimi.

Piński, Miesiączkowe stać kol. Radoszki

Ogrodnik potrzebny od zaraz.

Zgłoszenie drukarnia i kałeg. **Kaczyński, Lubawa, Rynek 8.**

Uczeń potrzebny od zaraz

Franciszek Tysler, skład kolonialny Lubawa.

7 męrg **łaki**

dobry drzewcanej z torfem w całości lub częściowo sprzedam

B. Ułński, Łąki.

Z dniem 12 lutego rb.

kończy się czas żałoby Stron. Narod. po śmierci Romana Dmowskiego. Nowe Miasto. W całej Polsce odbędą się na zakończenie czasu żałoby nabożeństwa za duszę sp. Wodza Narodu w sobotę, 11 bm.

Podlewaj w naszym mieście w dniu tym o godz. 7.15 odbędzie się już żałobna Msza św. z ramienia tut. gniazda Sokola, przeto wzywamy Członków i Sympatyków Stron Narod. aby wzięli gromiennie udział w tym żałobnym nabożeństwie. Zarząd S. N. Koło Nowe Miasto Lub.

Z życia K. S. M. z.

Radomno. Na ostatnio odbytym w ognisku uroczystym zebraniu KSM z. okolicznościowo przemówienie wygłosił gorliwy patron ks. prob. Gregorkiewicz. Następnie w imieniu Generalnego Sekretariatu w Pelplinie wręczył ks. Patron srebrne krzyże zasługi za długoletnią, sumienną pracę w Stowarzyszeniu druhnom; Marii Rajkowskiej i Helenie Bojarskiej. Ostatnia niestety nie doczekała się osobistego wręczenia, bo zabrał ją Pan Bóg do swej chwały.

Z województwa warszawskiego.

Starosta działdowski p. Horwath odchodzi do Chojnice.

Działdowo. Z dniem 15 bm. odchodzi do Chojnice na równorzędne stanowisko Starosta Powiatowy p. Władysław Horwath. Świątą również pogotki, że przeniesiony zostaje zast. naczelnika Urzędu Skarbowego p. Długolecki Stefan.

ZEBRANIA KOLEK ROLNICZYCH

Zebranie Kółka Rolniczego Nowe Miasto odbędzie się we wtorek, dnia 14 bm. o godz. 10 i pół w lokalu p. Serotyńskiego. O liczny udział prosí Zarząd.

Grodziszno. Walne zebranie Kółka Roln. w Grodzisznie odbędzie się w czwartek, 16 bm. o godz. 9 w lokalu zebrani KR. Przed zebraniem członkowie KR wysłuchają wspólnie mszy św. w miejsc. kościele. Z uwagi na pilność spraw mających być na zebraniu omawianych oraz przybycie zamiejsc. referenta, prosí o jak najliczniejszy udział Zarząd.

Niem. Brzozie. Zebranie KR w Niem. Brzozie odbędzie się po niezapracach, w niedzielę, 12 bm. O liczny udział prosí Zarząd.

Swiniara. Zawiadamiamy wszystkich członków Spółdzielczej Smieśniczarni, iż roczne walne zebranie odbędzie się w środę 15 lutego rb. w lokalu zebrani w Swiniarciu o godz. 18 tej. Prosi się o liczne i punktualne przybycie Zarząd.

RUCH TOWARZYSTW

Baczność, Sokoli!

Nowe Miasto. Przypomina się, że walne zebranie tut. Sokola, odbędzie się w sobotę, dnia 11 bm. o g. 19.15 w świetlicy Miejsk. Kom. PW i WF przy ul. Jagiellońskiej (naprzeciw boiska sport). Porządek obrad podaliśmy w nr 14. Uprasza się o punktualne przybycie wszystkich członków.

W dniu walnego zebrania o g. 7.15 odprawi się w miejsc. kościele paraf. msza św. za czł. honorowego Zw. Sokolstwa Polskiego sp. Romana Dmowskiego. Uprasza się o liczny udział członków. Człotem! Zarząd.

Nowe Miasto. Miesięczna zebranie Towarzystwa Poczestarzy odbędzie się we wtorek, 14 lutego o godzinie 11 w lokalu T. C. L. Z dniem tym upływa ostatni termin składania zamówień na cukier ulgowy. Zarząd.

Baczność Westfalczycy!

Nowe Miasto. Zebranie Koła Związku Obrony Praw Górnik Westfali i Nadreni na powiat lubawski odbędzie się w niedzielę, dn. 12 lutego rb. w lokalu p. Serotyńskiego w Ryнку zaraz po sumie, tj. o godz. 12.30. O liczny udział prosí Zarząd.

Uwaga! B. Ochotnicy.

Nowe Miasto. W niedzielę, 12 bm. o godz. 15 w świetlicy PW i WF w Nowym Mieście odbędzie się zebranie reorganizacyjne Zw. b. Ochotników Armii Polskiej, na które przybędzie zarząd oddziału z Brodnicy. Zarząd.

Program Polskiego Radia S. A. Reugłębienia

Poznań, 8. 2. — Bydgoszcz, 8. 2.

Niedziela, 12 II. 7.20 Toruńska ork. salon. 8.45 Sprawy Kółek Roln. 8.55 Płyty. 18.05 Przegląd teatralny. 14.40 Agnes kaszubska dźwięse — opow. 14.55 Recital fort. Groszowej. 19.30 Szopka toruńska. 20.10 Wład. sport. z Pomorza.

Poniedziałek, 13. II. 14.00 Wład. z Pomorza. 18.00 Pogad. aktualna. 18.10 Lekka muzyka fort. Dylaga. 18.25 Wład. sport. z Pomorza. 22.00 Muzyka rozrywkowa z Bydgoszczy oraz piosenki z płyt. Poza tym transmisje z innych polskich stacyj.

C. ULRICH

zaloż. 1805 roku **Hodowle i składy nasion** Warszawa - Ceglana 11

CENNIK

GLÓWNY NASION i NARZĘDZI OGRODNICZYCH wyszedł z druku i rozsyłany jest na żądanie **BEZ PŁATNIE!**

GIEŁDA ZBOZOWA

Plasone w złotych kg' za 100

Zyto	Poznań, 8. 2.	Bydgoszcz, 8. 2.
14.25—14.50	14.75—15.00	
18.25—18.75	18.75—19.25	
17.00—17.50	16.75—17.19	
18.75—14.75	14.25—14.75	

Redaktor działu politycznego: **Ka. prof. Józef Dembicki,** redaktor działów: **Benon Reichel.**

W razie wypadków, spowodowanych silną wycianą, przekrów w nakładzie, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a subskrybenci nie mają prawa domagania się dostarczenia: wstrzymane do czasu odwołania.

Dodatkowy spęd bekonów w Lubawie.

Podają się do wiadomości, że poza normalnym poniedziałkowym spędem bekonów odbędzie się w piątek, dnia 17 lutego rb. o godz. 7 rano w Lubawie dodatkowy spęd bekonów dla Bekoniarzy Związkowej w Kościerzynie.

Wszystkie sztuki będą odebrane na kontrakt.

PP. Przesesów i członków Kół Produkc. Trzody Chlewniej uprasza się o jak największy dowód, dobrych kontraktowych bekonów dla Bekoniarzy Związkowej. Kolejność dojazdu, jak na spędzie poniedziałkowym dnia 13 II 39 r.

Okręg. Zw. Prod. Trzody Chlewniej.

Walne zebranie Koła Uczestników Strajku Szkolnego z lat. 1906/07.

Nowe Miasto. W piątek, dnia 3 lutego rb. o godz. 11 przed południem, odbyło się walne zebranie Uczestników Strajku Szkolnego na Pomorzu, koła lokalnego w Nowym Mieście Lub. w Hotelu Centralnym. Zebranie zajął wiceprezes kol. Meller staropolskim pozdrowieniem „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus”, równocześnie wyjaśnił, iż przez ks. Dembickiego z powodu bardzo ważnej sprawy musiał wyjechać i udziału w zebraniu wzięć nie może. Po odczytaniu protokołu z ostatniego zebrania przystąpiono do wyboru marszałka walnego zebrania, na którego wybrano Jednostkę śnie kol. Michalskiego Jakóba, który wybór przyjął. Następnie złożył sprawozdania wiceprezesa, sekretarza i skarbnika, przy czym marszałek wniósł o udzielenie ustępującemu zarządowi absolutorium, co jednogłośnie zebrani pozylnili i równocześnie na wniosek kolegi Brodzy zebrani oświadczyli, aby zarząd pozostał w tym samym składzie jak dotąd, co zostało przyjęte.

Do komisji rewizyjnej wybrano kol. Leona Staszka i kol. Zofię Nowaczykową. Delegata na zjazd do Grudziądza wybrano sekretarza Leona Knorpss. W końcu wręczono legitymacje obecnym członkom, którzy równocześnie uiszcili składki członkowskie, podkreślając, aby członkowie wywiązali się należycie ze swych obowiązków przez płacenie składek i starali się nakłonić tych uczestników, którzy dotychczas nie przystąpili do związku, aby to uczynili.

W wolnych głosach wnoszono, aby niezamierzonym obalono wpisowe, składki oraz opłaty za dyplom — co przyrzeczono omówić na zjeździe delegatów w Grudziądzu.

Po wyczerpaniu porządku obrad wiceprezes zakończył zebranie słowami „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus”. Zarząd Koła; Meller, wiceprezes. Leon Knorpss, sekretarz.

Jesteśmy jednej krwi.

Nowe Miasto. Fundusz Szkolstwa Polskiego Zgranicą już od lat prowadzi walkę o szkolnictwo polskie na obszarze. Kilka milionów złotych, zebranych dotychczas podczas dorocznego zbiórek Rzeczypospolitej — to dowód żywego zainteresowania kraju dla samej młodzieży polskiej zagranicą

Dać tylko 40 proc. dstele naszych braci za granicą uczy się w języku polskim. Dlatego obowiązkiem każdego z nas jest dać grosz na szkołę polską za granicą. Pamiętajmy, że nie ma takiej siły na świecie, która by zdołała wynarodowić miliony naszych braci na szerokim świecie. W imię jednolitej krwi podajmy im, poprzez obce granice, dalekie lądy i ocean, pomocną dłoń.

Komitet Obywatelski miesięca propagandy Polonii Zagranicznej i zbiórki na Fundusz Szkolnictwa Polskiego Zagranicą, utworzony z ramienia Polskiego Związku Zachodniego Koło Nowe Miasto Lub., przegrowadza w bieżącym tygodniu zbiórki na listy składowe, a w nadchodzącą niedzielę kwestę uliczną na rzecz powyższego funduszu. Zarząd.

Walne doroczne zebranie L. M. K.

Nowe Miasto. Zarząd Ligi Morskiej i Kolonialnej — Oddział Nowe Miasto Lubawskie zwołuje roczne walne zebranie na dzień 25 lutego rb. na godz. 19.30 do lokalu Hotelu Centralnego (parter). Zebranie będzie prawomocne w pół godziny po wyznaczonym czasie bez względu na ilość obecnych członków. Uprasza się o przybycie na zebranie wszystkich członków.

Porządek obrad: 1) zgajenie i wybór przewodniczącego oraz sekretarza zebrania, 2) rozpatrzenie rocznego sprawozdania zarządu Oddziału i komisji co do udzielenia absolutorium następującemu zarządowi, 3) uchwalenie programu pracy dla nowego zarządu, 4) uchwalenie preliminarzu budżetu, 5) wybór nowego oddziału i kom. rew. oraz delegata, 6) rozpatrzenie wniosków wniosków.

Zarząd Oddziału LMK Nowe Miasto.

Z życia powstańców wielkopolskich.

Nowe Miasto. Dnia 5 bm. odbyło się mies. zebranie Zw. Powst. Wielkop. Koło Nowe Miasto w lokalu p. Br. Janowskiego w N. Mieście. Prócz spraw administracyjnych omawiano m. in. akcje kulturalno-oświatowe, która ma za cel zszuszenie młodszej generacji z walkami o niepodległość Państwa Polskiego. Akcje tą zapoczątkowano przedstawieniami amatorskimi, osnutymi na tle walk o niepodległość. M. in. postanowiono przedsięwziąć dalsze występy w powiecie. Na zakończenie kolega Niemier odczytał referat, omawiający ermowanie się armii błękitnej we Francji.

Jarmark na bydło i konie.

Nowe Miasto. Podczas jarmarku na bydło i konie w środę, dn. 8 bm. płacono za bydło ja'owe 70—250 zł, krowy mleczne 120—260 zł, za konie robocze płacono 120—300 zł, za konie w dobrym gatunku 400—500 zł. Spęd koni i bydła śreani — trasakcej bydła zawarto dość dużo, koni — mało.

20-letnie istnienia Tow. Kupców Samodź.

Lubawa. W niedzielę, 29 ubm, odbyło się w auli Gimnazjum Miejskiego w Lubawie uroczyste posiedzenie Tow. Kup. Sam. zwołane z okazji obchodu 20-lecia istnienia Tow. Zebraniu przewodniczył prezes p. Pływaczyk, który w serdecznych słowach powitał licznie przybyłych gości pp. pułk. Mijakowskiego, komendanta garnizonu, delegację Korpusu Oficerskiego i Podoficerskiego, gospodarza miasta burm. Wojciechowskiego, dyr. gimn. kur. Wolbeka, sędziów Nitkę i Tomaszewskiego, reprezentantów urzędów, szkół, organizacje itp. Następnie odczytał sekr. p. Zmijewski nadesłane telegramy gratulacyjne m.in. od współzawodniczy naszego Tow. p. Fr. Hamerskiego z Torunia, od Korporacji Kupców Chr. z Torunia, Działdowa, Lidzbarka oraz innych trykiliwych naszymu Kupiectwu osób, po czym nastąpiło składanie życzeń przez obecnych wyżj wymienionych, którzy prawie wszyscy stycylii kupiectwu ekshreśjajekniemu wydajnej pracy w unarodowieniu handlu naszego. Po złożeniu życzeń dał szczerógówo pogląd na działalność i rozwój Tow. sekr. p. Zmijewski, który zapoznał obecnych z pracą i jej skutkami w czasie 20 lat istnienia. Następnie wygłosił p. dyr. Sierszeński interesujący i bardzo rzeczowy referat pt. „Kupiectwo polskie jako czynnik gospodarczy”. Referent sobrakował należycie sytuację kupca w Polsce i jego znaczenie oraz skutki pracy kupca usadwego w porównaniu z pracą kupca szacharsja. Po odczytaniu porządku obrad przewodniczący podziękował referentom za wygłoszone referaty, a zebraniymi za łask. udział w posiedzeniu uroczystym i hasłem „Chrześjajekniemu kupiectwu czesć!” zakończono zebranie.

W czwartek, dnia 9 bm. o godz. 7.30 rano zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św., po ciężkich cierpieniach moja najdroższa żona, nasza najukochańsza matka, córka, siostra i bratowa

Helena Domzalska

z Kotewiczów

przeżywszy lat 32.

O czym donoszą w ciężkim smutku pogratani

mąż i rodzina

Gwiżdżalny, dnia 9 lutego 1939 r.

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, dnia 14 lutego 1939 r. o godz. 10 przed południem w kościele parafialnym w Gwiżdżalnym.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Obwieszczenie o pierwszej licytacji nieruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Lidzbarku rewiru I-go Walenty Dzielniak, mający kancelarię w Lidzbarku, ul. Sądowa nr. 3 na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podejmuje do publicznej wiadomości, że:

Km. 90137, 15238, 22738 i 439.

1. Dnia 14 marca 1939 r. o godz. 10 tej w sali Sądu Grodzkiego w Lidzbarku odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużnika **Wacława Mrozińskiego zam. w Lidzbarku** nieruchomości miejska Lidzbark karta 280, składająca się z budynku głównego, 2 przybudówek, budynku gospodarczego, placu zabudowanego z podwórkiem i ogrodem o powierzchni 1450 m². Nieruchomość Lidzbark karta 280 ma urzędową księgę hipoteczną w wydziale hipotecznym Sądu Grodzkiego w Lidzbarku.

Nieruchomość oszacowana została na sumę 24.500,00 zł, cena zaś wywołania wynosi 18.375,00 zł.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości 2.450,00 zł oraz zezwolenie właściwej władzy administracyjnej na nabycie nieruchomości.

Km. 97437, 8438, 9938.

2. Dnia 14 marca 1939 r. o godz. 11 tej w sali Sądu Grodzkiego w Lidzbarku odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużnika **Franciszka Topolewskiego zam. w Lidzbarku** nieruchomości miejska Lidzbark karta 60, składająca się z domu mieszkalnego i handlowego oraz placu zabudowanego z podwórkiem o ogólnym obszarze 218 m². Nieruchomość Lidzbark karta 60 ma urzędową księgę hipoteczną w wydziale hipotecznym Sądu Grodzkiego w Lidzbarku.

Nieruchomość oszacowana została na sumę 24.900,00 zł, cena zaś wywołania wynosi 18.675,00 zł.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości 2.490,00 zł oraz zezwolenie właściwej władzy administracyjnej na nabycie nieruchomości.

Km. 116437, 35938, 40338.

3. Dnia 14 marca 1939 r. o godz. 12.30 w sali Sądu Grodzkiego w Lidzbarku odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużników **Romana i Walerii małż. Lieznerskich zam. w Lidzbarku** nieruchomości miejska Lidzbark karta 63 składająca się z przedniego domu mieszkalnego i handlowego, przybudówki z balkonem, budynku gospodarczego, placu zabudowanego z podwórkiem i roli na Chmielnicach o powierzchni 870 m². Nieruchomość Lidzbark karta 63 ma urzędową księgę hipoteczną w wydziale hipotecznym Sądu Grodzkiego w Lidzbarku.

Nieruchomość oszacowana została na sumę 22.700,00 zł, cena zaś wywołania wynosi 17.025,00 zł.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości 2.270,00 zł oraz zezwolenie właściwej władzy administracyjnej na nabycie nieruchomości.

Rękojmię należy złożyć w gotówce albo w takich papierach wartościowych bądź kaucyjkach wkładkowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papier wartościowy przyjęty będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomości w dni powszednie od godziny 8 ej do 18, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Lidzbarku ul. Sądowa sala nr. 33. Lidzbark, dnia 8 lutego 1939 r.

(-) Dziennik komornik.

Pies rasowy („buldog-Boks“)

zostanie sprzedany w drodze publicznego przetargu w biurze Zarządu Miejskiego Nr. 6 dnia 13 lutego 1939 r. o godz. 11 tej.

Brodnice, dnia 10 lutego 1939 r. Zarząd Miejski.

Obrączki ślubne

polecam najkorzystniej

K. MÓWKA,

zegarmistrz i złotnik

Lubawa, Rynek 10.

Kupuje złoto i srebro.

Z powodu przeprowadki sprzedam kompletną sypialnię

Kuczkowski, ogrodnik

Bagno.

UWAGA!

UWAGA!

Mojej Szan. Klienteli podaję do łaskawej wiadomości, że
od dnia 30 stycznia 1939 r.

urządzą tradycyjnie

Białe Tygodnie

SKŁAD BŁAWATÓW
Bolesław Olszewski

Nowe Miasto Lubawskie

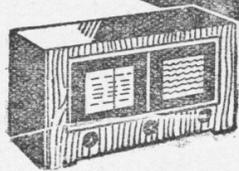
UWAGA!

UWAGA!

Najlepsze

Nowe Supery

TELEFUNKEN

DAJĄ 60% OSZCZĘDNOŚCI ŻUŻYCIA PRĄDU,
DEMONSTRUJE I SPRZEDAJE
NA DOGODNYCH WARUNKACH

J. Truszczyński, Lubawa, Rynek 32/34

Telefon 91.

Pomarańcze

jaffskie

I mandarynki

poleca

Stanisław Rost,
Nowe Miasto Lub.

Rynek.

Telef 36.

SKŁAD

w rynku

7x12 m. z wielkim oknem wystawnym od 15. H. rb. względnie później do wydzierżawienia.

Blisze szczegóły poda:

„DRWECA” Druk. i Księgarnia

Nowe Miasto Lub.

59-morgowe

gospodarstwo ze zabudowaniem bez inwentarza wydzierżawi na dogodnych warunkach.

Bank Ludowy
Nowe Miasto

TAPETY

w wielkim wyborze

— poleca —

Księg. „DRWECA”

motory

ropowe 12 i 24 K. M. marki Diesla M. W. M.

Maksymilian Roth,
młyn Bielec
pocista Krotoszyń Pom.
Telefon 2.

Sprzedam

DOM

ze składem, ślusarnią. 2 morgi ziemi, 3 morgi łąki z torfem

Klonowski, Dziadkowo

Węgiel
opalowy — kowalski
Żelazo
obrzęzowe i sztabowe
Osie
wozowe i powozowe
Piece
żelazne i okucia
Porcelanę -
Fajans
Szkló - Lamy
widelce - noże
łyżki

ze stali nierdzewnej
poleca
w wielkim wyborze i po
najniższych cenach
Wł. Wyźlic,
skład żelaza i sprzętów
kuchennych
LUBAWA, Rynek 12

Drzewo

użytkowe,
budulcowe
mam na sprzedaż:
Julian Urlicki,
Lukorz.

Posiadłość

2 i pół morga z budynkami od
zaraz na sprzedaż
Franc. Kamiński
Chroście

W sobotę, dnia 11. II. br.

urządzą w moim lokalu

WIECZOREK

wydawać będą: flaki, kiełbasę w kapusie, dobre temperowane piwo koźlak, kawę, herbatę oraz inne zakąski, na który jak najprzejmiej zapraszam

W. Zielińska,
Nowe Miasto, Kościuszki 18.
Przyjmuje także na stałe
obiady i kolacje.

DOM

dochodowy ze składem w Toruniu, centrum, okazyjnie sprzedam.

Kto? wskaza eksp. „Drwęca”
Nowe Miasto Lub.

Dom
oraz 5 mórg ogrodu w kościelnej wiosce sprzedam.

Moczdzie II, Tereszewo

DOM
nowowbudowany piętrowy z
ogrodkiem korzystnie zaraz na
sprzedaż

Buczyński, Brodnica,
ul. Piaski 6.

Dom

3 i pół morga ogrodu i chlew,
cena 12000 zł, sprzedam lub
wydzierżawię

Jan Kalisz, Słup
p. Lidzbark

Służące

licząca 25—27 lat, dobrze
obeznana z pracami gospodarstwa
(do domu samotnego) poszukuje
od zaraz.
Zgłoszenia: agent „Gł. Lidzb.”
Lidzbark, Ogrodowa 10

Objazdowe Kino Dźwiękowe

w NOWYM MIEŚCIE we wtorek 14 bm.

wyświetla
o godz. 4 i 8,15

w LUBAWIE w środę, 15 bm.

Najpiękniejszy film polski pt.

„GRANICA”

to dramat mężczyzny, pomiędzy miłością prawdziwą a pożądaniem, to krwawy odwet kobiety, której zdawało się, że ma prawo do mężczyzny, który jej... nie kochał.

Role główne: **E. Barszczewska — Ćwiklińska — Pichelski — Samborski.**

Wstęp na powyższy film do lat 18 wzbroniony.

Do tego, piękny film obecnego sezonu w nowym wydaniu pt.

„KURIER CARSKI”

Wojna — Okrucieństwo — Zdrada — Odwaga — Miłość ojczyzny — wszystko to ukaże nam emocjonujący film. — Role główne: **A. Wohlbrück i E. Alban.**

O godzinie 4 „Kurier Carski” i Komedja rysunkowa.

NASZ PRZYJACIEL

DODATEK ŚWIĄTECZNY

Na niedzielę Mięsoпустną.

EWANGELIA,

napisana u św. Łukasza w rozdz. VIII. w. 4-15

W on czas, gdy się wielka rzesza schodziła i z miast kwapiła się do Jezusa, rzekł przez podobieństwo: Wyszedł, który sieje, siał nasienie swoje. A gdy siał, jedno upadło podle drogi i podeptano jest, a ptacy niebiescy podziobali je. A drugie upadło na opokę; a wszedłszy uschło, iż nie miało wilgotności. A drugie padło między ciernie; a społem wszedłszy ciernie zadusiło je. A drugie upadło na ziemię dobrą; a wszedłszy uczyniło owoc stokratny. To mówiąc wołał: Kto ma uszy ku słuchaniu, niechaj słucha! I pytali Go uczniowie Jego, co by to za podobieństwo było? Którym On rzekł: Wam dano jest wieść tajemnice królestwa Bożego, a innym przez podobieństwa, aby widząc nie widzieli, a słysząc nie rozumieli. Jest tedy to podobieństwo: Nasienie jest słowo Boże. A które podle drogi: ci są, którzy słuchają, potem przychodzi diabeł i wybiera słowo z serca ich, aby uwierzywszy nie byli zbawieni. Bo którzy na opokę — którzy, gdy usłyszą, z weselem przyjmują słowo, a ci, korzenia nie mają, którzy do czasu wierzą, a czasu pokusy odstępują. A które padło między ciernie, ci są, którzy usłyszeli, a od troskania i bogactw i rozkoszy żywota odszedłszy, bywają zaduszeni i nie przynoszą owocu. A które na ziemię dobrą, ci są, którzy dobrym i wybornym sercem usłyszawszy słowo, zatrzymują i owoc przynoszą w cierpliwości.

O słowie Bożym.

Ważna to rzecz słowo Boże! Toteż Pan Jezus w Ewangeliі dzisiejszej woła: „Kto ma uszy ku słuchaniu, niechaj słucha!”

Ważna to rzecz słowo Boże! Więć Pan Jezus uczył! Uczył bez przestanku! Uczył na górze, uczył na pustyni, uczył z łodzi, uczył przy studni, uczył w bóluchach, w świątyni, po domach. Uczył rzesze tysiączne, uczył, gdy się zebrało kilka osób, a nawet uczył i jedną osobę, jak Nikodema, Samarytanę przy studni Jakubowej, Marię w Betanii. Sam uczył i kapłanom nakazał — „Idąc na wszystkie świat, opowiadajcie Ewangelię wszystkimu stworzeniu”. W myśl wskazówek Chrystusa Pana postępuje Kościół kat. Uczy więc Ojciec św. przez swoje encykliki. Nie ma ani jednej sprawy ważniejszej, w którejby Papież głosu nie zabierał i nie uczył. Uczy i upomina! Uczy biskupi przez kazania, głoszone w katedrach i na wizytacjach. Uczy kapłani w każdą niedzielę, w czasie misji i rekolekcji. Uczy po szkołach, uczy przez różne wykłady, odczyty, wygłaszane w organizacjach katolickich.

A naszym obowiązkiem pilnie i gorliwie słuchać Słowa Bożego.

Jak poznać fizycznie zdrowego po dobrym apetycie, tak zdrowie duchowe uwydatnia się w gorącym pragnieniu Słowa Bożego i ochotnym jego słuchaniu. Kto z Boga, chętnie słucha słowa Bożego, powiada sam Pan Jezus. A mało jeszcze słuchać. Trzeba to słowo przyjąć, jako dobre nasienie do duszy swojej — i wyhodować z niego obfity plon cnót naszych. Trzeba dokładać wszelkich starań, aby to słowo Boże w duszy naszej wydało stokratny owoc dla jej zbawienia.

Ksiądz na czele pierwszego oddziału sanitarnego w Kantonie.

Po zdobyciu Kantonu przez Japończyków zegluga między Hongkongiem a Kantonem była przez pewien czas przerwana. Pierwszym okrętem, który po bitwie o Kanton dotarł do miasta, to statek wiozący żywność i lekarstwa oraz drużynę sanitarną. Na czele ekspedycji stanął jezuita irlandzki, ks. Kennedy z Hongkongu, który był lekarzem wojskowym podczas wojny światowej. Wśród ochotników sanitarnych znajdowało się 3 księży i 2 siostry misjonarki. Ponieważ w ciągu wojny chińsko-japońskiej Jezulci z Hongkongu wyróżnili się swoją działalnością, mianowano dyrektora czasopisma „Rock”, O. Ryan T. J.,

prezesem komitetu niesienia pomocy uchodźcom w Chinach Południowych. (P. D. R. W.)

Św. Barbara wróciła do szybów na Zaolziu.

Karwina. W karwińskim Zagłębiu węglowym za rządów czeskich usunięto z szybów wszystkie ołtarze i obrazy św. Barbary. Po powrocie Śląska Zaolziańskiego do Polski na życzenie górników św. Barbara powróciła na swe dawne miejsce.

Obecnie przed zjazdami do kopalni górniczy gromadzą się w cechowni przed ołtarzem św. Barbary i odmawiają wspólnie modlitwę do swej Patronki. W sposób szczególnie uroczysty odbyło się poświęcenie obrazu św. Barbary w szybie Jana Karola w Karwinie.

Niezwykle uzdrowienie.

Wilno. W m. Dukszty 56 letni Jan Grzybowski przez 5 lat postradał władzę w nogach. Lekarze uznali go za sparaliżowanego. W tych dniach w domu, położonym naprzeciw okien chorego, wybuchł na strychu pożar i płomienie wydoszły się na dach. Na ten widok sparaliżowany wyskoczył z łóżka ze strachu, całkowicie odzyskując władzę w nogach.

Koronę Matki Boskiej z Toledo odnaleziono w Barcelonie.

W ogrodzie pewnej willi podmiejskiej w pobliżu Barcelony znaleziono dwie szczerzółte korony ozdobione rubinami, topazami i perłami wielkiej wartości. Jedna z tych koron, których wartość przewyższa kilka milionów pesetów, ozdabiała figurę. N. M. Panny, Petronki Toledo.

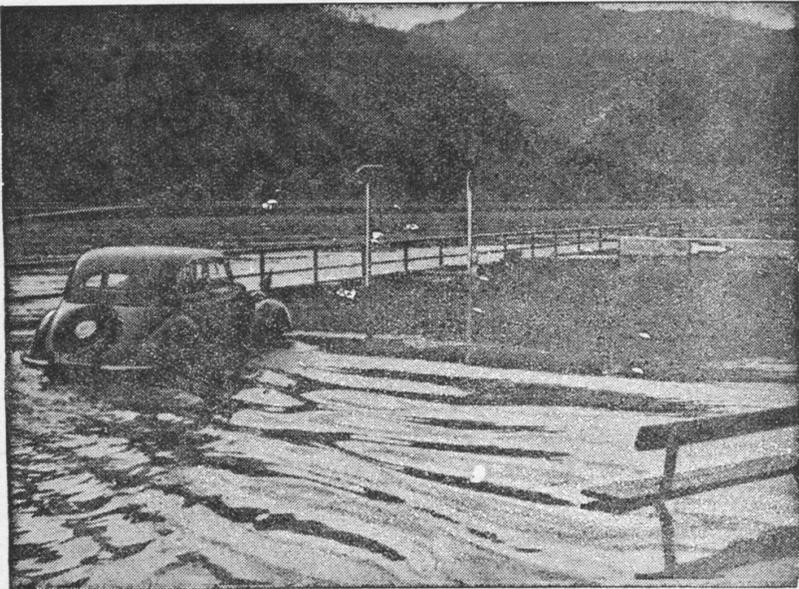
Zebrek — milloner.

W przytulku dla ubogich w Braille (Rumunia) zmarł zebrek, niejaki Dumitru Gion. Znalaziono po nim testament, z którego wynikało, że posiada on majątek wartości 6 milionów lei i że zapisuje go magistratowi m. Braila na cele dobroczynne.

Poza tym testament wskazywał miejsce, w którym są zakopane dwa wielkie naczynia z monetami, których wartość, jak się okazało, jest bardzo znaczna.

81 marynarzy utonęło

Min. marynarki japońskiej ogłasza, że z zatopionej ostatnio wskutek zderzenia łodzi podwodnej wyratowano 6 marynarzy. Brak jeszcze 81 ludzi. Prace ratunkowe nie ustają.

Mosel w Niemczech wystąpiła z brzegów i zalała nawet ulice.

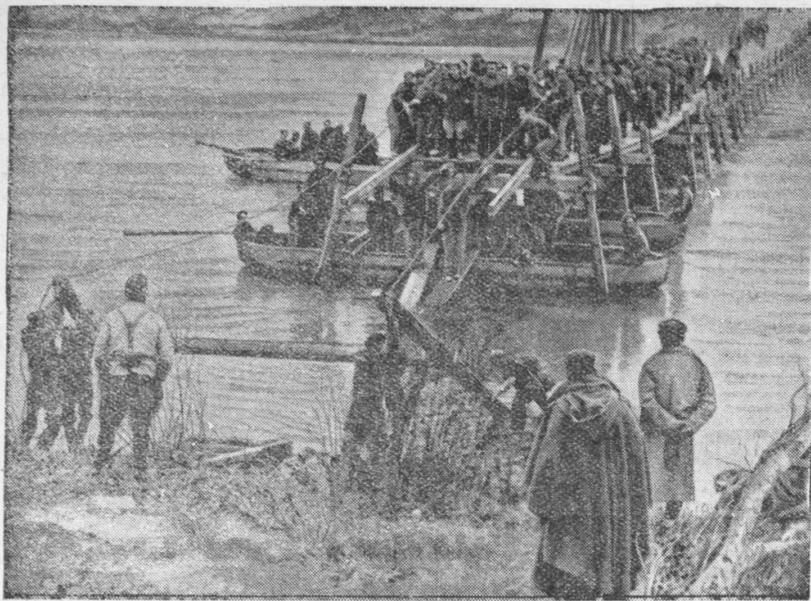
Wezbrane wskutek ostatnich deszczów wody Tamizy zalały kilka miejscowości, odcinając je od świata. Oto widok zalanego osiedla pod Marlow.

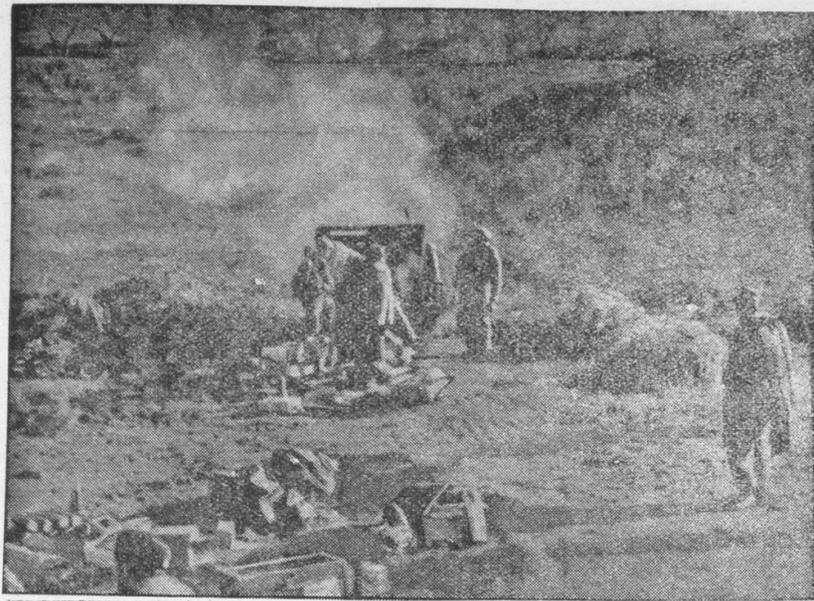
Włoskiego min. spraw zagran. hr. Ciano powitano na ziemi jugosłowiańskiej chlebem i solą.

Premier rumuński, patriarcha Miron Cristea podczas przemówienia na pierwszym posiedzeniu nowej rady frontu odrodzenia narodowego.

Sapry wojsk gen. Franco przy budowie mostu na rzecę Segre.

Artyleria narodowa podczas ataku na froncie katalońskim.

Alkohol daje blisko 300 mln. zł.

Warszawa, Komisja sejmowa dyskutowała nad budżetem monopolu państwowych, które mają dać państwu niemal 30 proc. wszystkich dochodów zwyczajnych, jak i nadzwyczajnych, tj. 725 mln. 16 tys. 700 zł. Wpłata ta jest wyższa od zeszłorocznej o 32.809 tys. zł. Najbardziej dochodowym jest Monopol Spirytusowy, który daje dochodu 291.250.000 zł.

W dyskusji podnoszono szkodliwość 50-grusz. butelek oraz stwierdzono, iż po pojawieniu się Monopolu Zapalczanego przemysł zapalczykowy mniej produkuje i nie eksportuje, co robił poprzednio. W głosowaniu budżet przyjęto, jak i inne budżety w brzmieniu rządowym.

W dyskusji pos. Józwiak z Poznania zgłosił 3 rezolucje, — w których domaga się zniesienia sprzedaży alkoholu w naczyniach mniejszych, niż pół litrowe, sprzedaży alkoholu 90 proc. tzw. leczniczego, który ludzie kupują nie w celach leczniczych, robiąc z niego w domu wódkę, podniesienia rabatu na tytoń i sól oraz udzielenia koncesyj, które są przywilejem tylko dla tych, którzy na to zasłużyli.

Najdroższe i najtańsze miasta polskie.

Z pośród 8 największych miast Polski i to Gdyni, Łodzi, Warszawy, Poznania, Katowic, Wilna, Krakowa i Lwowa najtańszym jest Lwów, a najdroższym Gdynia. Dla ustalenia dziennych kosztów żywności poszczególnych miast przyjęto 10 podstawowych artykułów żywnościowych w ilościach przypadających przeciętnie na 4 osobową rodzinę. Ustalono koszty żywności 4 osobowej rodziny w Gdyni na zł 3.85 dziennie, a we Lwowie — zł 3,02.

Ze złamanym kręgosłupem żyła 12 lat

Przed 12 tu laty 16-letnia córka właściciela folwarku w pobliżu Derby w Anglii spadła w czasie brania przeszkody tak nieszczęśliwie z konia, że złamała kręgi szyi. Przewieziona do szpitala, została, dzięki starannej opiece lekarskiej, uratowana. Obecnie po 12-tu latach zmarła wskutek przebiegnięcia się, z którego wywiązało się śmiertelne zapalenie płuc.

Muzyka lekarstwem na zanik pamięci.

Wybitny paryski neurolog dr Dergner, autor licznych prac naukowych, zaleca osobom cierpiącym na zanik pamięci, słuchać lekkiej muzyki. Jest rzeczą przy tym obojętną czy dana osoba jest muzykalna czy nie.

Korki z kartofli.

Po wieloletnich próbach niemiecki chemik dr Meyer zdołał wyprodukować z łupin kartoflanych masę na podobieństwo korka wyrabianego z kory dębowej. Z masy tej zrobiono płyty i korki uszczelniające, które, poddane próbom doświadczalnym, wykazały według znawców takie same właściwości dodatnie, jak wyroby z kory dębowej. Składniki łupiny, nadające się do wyrobu masy korkowej, nie są strawne, lecz składniki korkowe dają się wyeliminować bez straty wartości odżywczych łupiny, która, jak wiadomo, stanowi pokarm dla bydła. Fabrykacja ta ma być bardzo tania i w niedługim czasie zastąpi w Niemczech korki dębowe.

Góra zasypała wioskę.

Położona w Alpach włoska San Felice al Lago została zasypana przez masy ziemi, osuwające się z pobliskiej góry. Mieszkańcy, ostrzeżeni przed katastrofą, zdołali na czas schronić się w bezpieczne miejsce. Osuwanie się ziemi zostało spowodowane ostatnimi ulewami deszczami.

350]mln. zł strat.

Władze chilijskie ustaliły tymczasowe szkody materialne, spowodowane przez katastrofalne trzęsienie ziemi na ok. 14.300.000 ft. szterli.

Wielkie przestrzenie środkowych i południowych Chile w kilku minutach zniszczone zostały przez trzęsienie ziemi. Ofiary w ludziach wynoszą około 10 tys. osób.

Skarb w znaczkach pocztowych.

W stanie Arizony dwu poszukiwaczy złota, pragnąc przenoćować w opuszczonej chatce, spojrzeli, iż zagnieździły się tam grzechotniki. Uciekli, ale z pewnej odległości wrzucili do chaty nabój dynamitowy. Wybuch zniszczył nie tylko całe gniazdo grzechotników i chatę, ale ujawnił istniejącą pod chatą obszerną piwnicę.

Poszukiwacze złota znaleźli tam szkielet muła, a przy nim worek z piótna nieprzemakalnego, zawierający około 200 listów, datowanych w latach od 1849 do 1860 roku.

Według opowiadań starych mieszkańców miasteczka Oatman jeszcze przed wojną domową niedaleko owej opuszczonej chaty zamordowany został goniec pocztowy. Widocznie rabusie, nie znalazłszy w worku pocztowym pieniędzy, wrzucili go do piwnicy. Worek pocztowy posiada wartość ogromną. Na listach bowiem zachowały się w dobrym stanie znaczki pocztowe, z których prawie każdy posiada obecnie bardzo wysoką wartość filatelistyczną, niektóre zaś stanowią rzadkość poszukiwaną. Np. znaleziony na jednym z listów pięciocentowy znaczek poczty nowojorskiej, niebieski, na niebieskawym papierze, drukowany, z popiersiem Washingtona i inicjałami R. H. M., ceniony jest w katalogach amerykańskich na 750 dolarów, a czerwony znaczek pięciocentowy, wydany w 1855 r. i należący do t. zw. serii pocztmistrzowskiej, ma nawet wartość katalogową 7500 dolarów!

Ogółem za znaczki, znalezione w piwnicy, handlarze nowojorscy ofiarowali już znalazcom 3 miliony dolarów.

Bal kartoflany.

W okresie karnawału najoryginalniejszy niewątpliwie był bal, urządzony przez towarzystwo propagandy konsumpcji kartofli w Dijon, we Francji. Sala balowa przybrana była girlandami z naci kartoflowej, wyhodowanej sztucznie w cieplarniach. Panie miały sukienki wyszywane w kwiatki kartoflane. Bufet na sali balowej zastawiony był wyłącznie potrawami z kartofli, a nawet, co we Francji jest rzadkością, wódki preparowane były na spirytusie kartoflanym.

Meble z torfu.

Na jednej z wystaw meblowych w Berlinie pokazano meble, sporządzone z płyt torfowych, odpowiednio spreparowanych i sprasowanych, obłożonych tylko drewnianymi fornierami!

Meble takie mają podobno wiele zalet, poza bowiem dużym zaoszczędzeniem drzewa szlachetnego — prawie w 80 proc., są lekkie, nie pękają i nie rozklejają się i mają elegancki wygląd.

NIEGODNY.

(Ciąg dalszy).

— I czyliż ci szlachetni, religijni ludzie, ze swymi wzniosłymi zasadami, są rzeczywiście lepsi odemnie biednej, opuszczonej, pozostawionej sobie samej istoty? Czyliż oni nie kłamią i nie oszukują tak samo jak ja? Czyliż ta bezinteresowna, wspaniałomyślna Paula, dzień po dniu, rok po roku, nie okrada praw należnych drugiej? Czyliż nie zdobywa sobie podstępem cudzego dobra? A dlaczegoż tak czyni? Oto dlatego, że równie jak ja pragnie znaczenia i majątku na świecie. Dobrze więc, zmlerzmy się z sobą! Możesz sobie zabrać wszystkie bogactwa starego Hohenhofena, ale za nie w świecie nie pozwolę ci zostać żoną Franciszka! Ja wiem, że on mnie kocha; a jednak, dodałam w duszy i on także nie jest lepszym od drugich! Ustami nienawidzi kłamstwa, a w czynach popełnia je codziennie. Kocha biedną Edytę, a żeni się z bogatą dziedziczką.

czką. A więc, pomyślałam sobie z błyskawiczną szybkością — potrzeba w takim razie, aby uboga Edyta została dziedziczką!

W tej samej chwili pierzchnęło z duszy mojej wszelkie wahanie i chęć zwrócenia się do Paull. Wspomnienie Beaty zniknęło również z mojej pamięci, nie myślałam już o niej, ale tylko o samej sobie. Majątek i wysokie stanowisko, dla których wuj popchnął mnie na drogę grzechu, musiały koniecznie zostać moim udziałem, dla zapewnienia mi twej ręki, Franciszku. Chciałam wszelkimi siłami triumfować nad Paulą, którą zaczęłam nienawidzić. A nienawidziłam ją tym bardziej, im więcej musiałam się jej obawiać. Zazdrość pożerała mnie w najokropniejszy sposób; drżałam z bólu na samą myśl, że wkrótce mogą nastąpić wasze zaręczyny. Temu przede wszystkim potrzeba było przeszkodzić. Zazdrość dodawała mi siły. Gwałtem wdarłam się do pokoju Hohenhofena, gdzie zastałam schorzałego starca, którego dawna nieugiętość znacznie już podkopana została. Szczęście sprzyjało mi najwidooczniej, zostałam uznana za Beatę de Silvo, a starzec

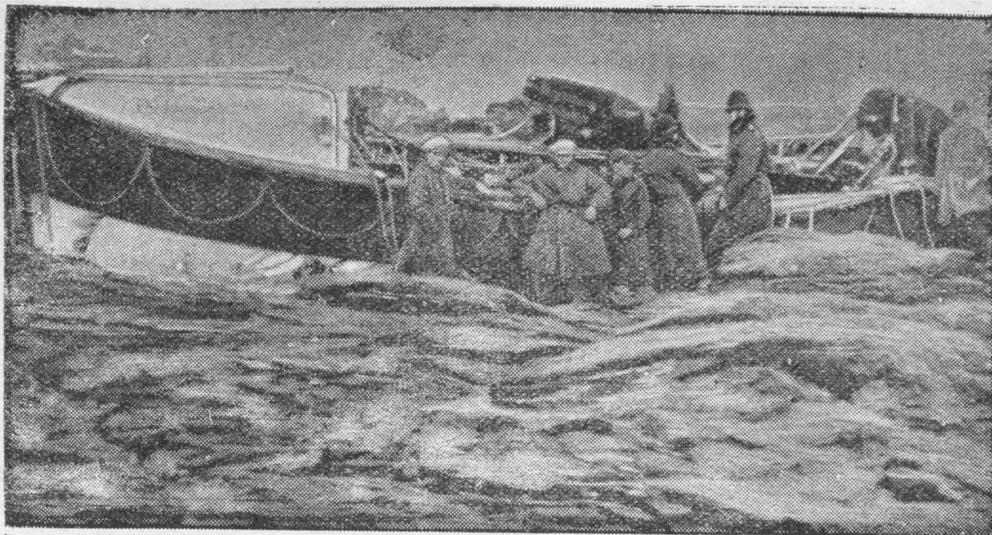
uściśnął mnie jako swoją wnuczkę. Pobiegłam po paplery, dowodzące mojej tożsamości i wracałam z nimi właśnie, kiedy tyś nadszedł, Franciszku. Ukryłam się pomiędzy fałdami kotary i wysłuchałam waszą rozmowę. Mój Boże! Jakąż to radością, a zarazem okropnym bólem napełniło mnie to wszystko.

Ty wyrzekłeś się z taką szlachetnością bogatej dziedziczki, wyznając ze szczerością, że nie nazwiesz nikogo żoną oprócz tej, którą pokochałeś, to jest biednej, nieznanej nikomu Edyty!

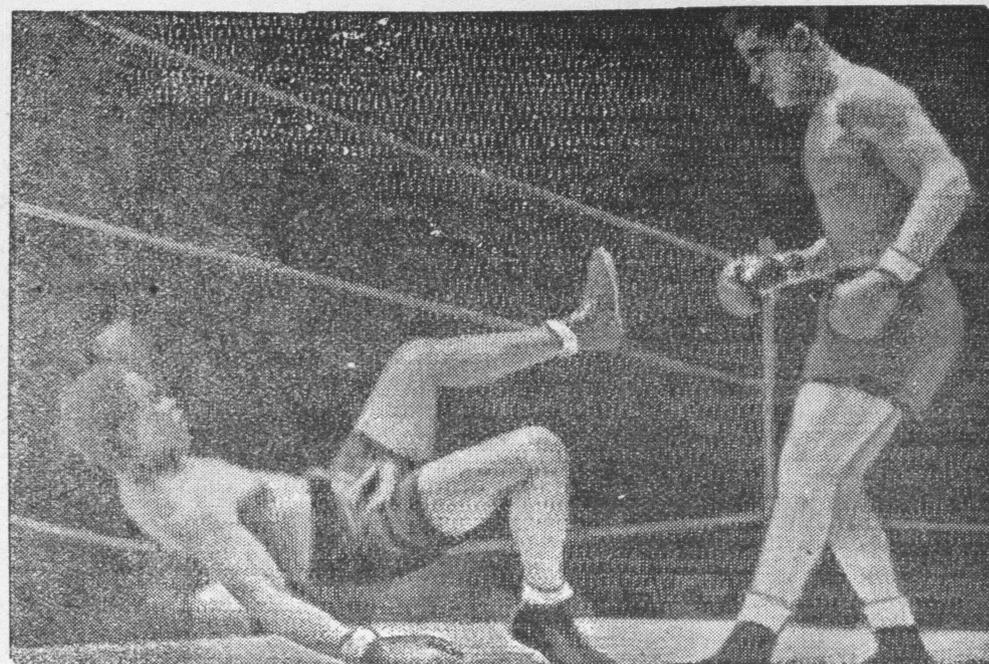
O! Jakże w tej chwili nienawidziłam samą siebie. Zycie byłabym oddała za to, gdybym mogła odwołać poprzednią scenę z Hohenhofenem i jako Edyta Frinkley, wyznawszy przed tobą wszystko, zażądać pomocy dla prawdziwej Beaty, a dla siebie obrony przeciwko chciwemu wujowi.

Ale niestety! Teraz już było zapóźno. Musiałam już teraz wytrwać w roli Beaty, jeżeli chciałam zostać twoją żoną. Postanowiła jednak wówczas, kiedy zostałam połączona, wyznać tobie całą prawdę i u nóg twoich błagać przebaczenia a

(C. d. n.)

Łódź ratunkowa o obsadzie 8 ludzi, która spieszyła z pomocą tonącym rybakom angielskim, została przewrócona przez nawałnicę i rzucona na skały. 7 osób zginęło, a jedna dopłynęła do brzegu i uratowała się. Na zdjęciu uszkodzona łódź ratunkowa.

W 2 min. i 29 sekundach K. O. zadał Joe Louis swemu przeciwnikowi Henry Lewis podczka meczu w Nowym Jorku.

WIADOMOSCI

Z życia Kółka Rolniczego w Suminie.

Ostatnio odbyło się tu walne zebranie Kółka przy dość liczny udziałem członków. Na wstępie została odśpiewana pieśń kołdowa, po której rozpoczęły się obrady. Sprawozdanie z rocznej pracy Kółka referował sekr. p. Kramowski. Kółko liczy 36 członków. Zebrani odbyli się 9, na których odczytywane były referaty fachowe. Wspólnie kupiło Kółko nasion warzywno, konieczyń i nawozy pomocnicze. Przeprowadzono u członków szczepienie świń przez lekarza wet. Największym dziełem to utworzenie śmietanczarni spółdzielczej i wybudowanie własnego huty mleczarskiego. Wybór zarządu odbył się na życzenie członków głosowaniem tajnym. Wybrani zostali pp.: Kramowski Wiktor — prezes, Krasowski Józef — wiceprezes, Trojanowski Konstanty — sekretarz, Pawłowski Wincenty — skarbnik (ponownie). Delegatami do Rady Pow. Tow. Roln. pp. Krasowski i Kuczyński Józef. Prezesem Koła Producentów Trzody Chlewnej ponownie wybrany został p. Kramowski Wiktor, na delegata p. Lesiński Stanisław. Nowy prezes, dziękując za zaufanie, apelował do zebranych, by dokończyli wszystkich sił i nie ustawali w pracy społecznej, której celem jest podniesienie gospodarki rolnej na wyższy poziom. Po omówieniu kilku spraw gospodarczych pieśnią zebranie zakończono.

Jeden z członków.

Z walnego zebrania kółka śpiewackiego.

Sugajno. Dnia 22 ubm. w świetlicy śpiew. odbyło się walne zebranie przy udziale członków i gości. Działalność artystyczno-kulturalną omówił w.z. prezesa p. Cz. Fanelu. W okresie sprawozdawczym odbyło się walne zebr., 7 plenaryjnych i 3 zebrania zarządu. Na zebraniach prócz spraw

organizacyjnych wygłaszano referaty z dziedziny muzycznej. Ogółem zorganizowano 12 występów w bogatym repertuarze pieśni religijnych, ludowych, żołnierskich.

Przewycięlenie apatii społeczeństwa i brak zainteresowania dla szerszej kultury muzycznej wymaga znacznych wysiłków. Jednak ofensywa muzyczna doprowadziła do przełamania lodów obojętności. Po sprawozdaniach sekretarki M. Marchlewiczówny, skarbnika M. Czaplńskiego wywiązała się dyskusja, po czym udzielono ustępującemu zarządowi absolutorium. W wyborach przez aklamację wybrano następujący zarząd: M. Milewski prezes, M. Marchlewiczówna sekr., M. Czaplński skarbnik, Cz. Fanelu dyrygent chóru. Zarząd w trosce o rozwój i atrakcyjność w pracy śpiewaczej, postanowił urządzić wyjazd chóru w bieżącym roku na Zjazd Śpiewaczy Wielkiego Pomorza do Bydgoszczy.

Katastrofa samochodowa na przejeździe kolejowym.

Koronowo. Ostatnio o godz. 21 jechał z Bydgoszczy do Koronowa nadzwyczajny pociąg popularny. W pobliżu stacji Hryszyn tor kolejowy przecina spadziła w tym miejscu i niezamieszpieczona szosa. Na tej szosie ukazał się samochód ciężarowy z Gdyni, wiozący większy transport pomarańczy. Szofer nie zauważył pociągu i z szybkością około 40 km. na godzinę wpadł na przejazd w chwili, gdy znajdowała się tam już lokomotywa pociągu.

Siłą uderzenia lokomotywa została wyrzucona z szyn razem z jednym z wagonów. Przed samochodem został zmiądzony, przy czym śmierć poniósł szofer Karczmarsz. Pomocnik jego Clehoł doznał złamania obu nóg.

Z pośród obsługi pociągu rannym został kierownik pociągu oraz palacz. Poza tym 3 osoby oniosły lżejsze obrażenia.

Morderca skazany na karę śmierci.

Przed Sądem Okręg. w Gdyni stanął Stan. Adamczewski. Dnia 29 października ub. roku w Kolonii pod Gdynią Adamczewski pozbawił życia swą b. chlebobawczynią, żonę samotnego rolnika, Gertrudę Naczkową. Po morderstwie bandyta rozbił w mieszkańcu szafy i splądrowawszy je, zrabował ok. 240 zł gotówką, fajkę i tytoń w pudełku oraz kilka jabłek. Poza tym zabrał jeszcze stos bezwartościowych, zdewaluowanych marek niemieckich i polskich.

Przed Sądem przyznał się do winy, jednak stwierdził, że morderstwa dokonał za namową męża zamordowanej. Naczk jednak temu za rzeczył. Sąd Okręg. zasądził Adamczewskiego na karę śmierci oraz utratę praw publicznych i honoru na zawsze.

Dziecko zginęło w płomieniach.

Bydgoszcz. Na Kujawskim Przedmieściu w jednym z drewnianych baraków, zamieszkałych wyłącznie przez bezrobotnych, mieszka Nowak wraz z żoną i dwojgiem drobnych dzieci.

W czasie, gdy Nowak poszedł do lasu po gałęzie na opał, a żona z trzyletnim synkiem udała się do krewnych, w baraku wybuchł pożar. Przyczyną pożaru było przegrzanie ściany od rur piecyka żelaznego. Momentalnie barak stanął w płomieniach.

Na obłądny okrzyk Nowakowej, że w baraku znajduje się jej półtoraroczna córeczka, która śpi w kołysce, jeden ze strażaków w masce rzucił się do wnętrza i po chwili wyniósł zwęglone już zwłoki dziecka.

Napad rabunkowy.

W Kalnem koło Stryja kilku bandytów wtargnęło do domu oberzysty Rottenberga i zamordowali go oraz żonę i córkę, odrabując swym ofiarom w bestialski sposób głowy. Tło morderstwa prawdopodobnie rabunkowe.

Po przegraniu pieniędzy w Sopotach — popełnił samobójstwo.

Tragiczny wypadek wydarzył się w tych dniach we Włocławku. Niejaki Józef Albracht zamierzał we Włocławku otworzyć drogerię. W tym celu wynajął sklep i umebłował go. Skupując towar wstąpił do Sopot i przegrał tam całą kapitał zakładowy. Zrozpaczony popełnił samobójstwo.

Fotograf stracił oczy na cmentarzu.

Łódź. Na cmentarzu łódzkim na Dołach fotograf Stefan Stradowski zamierzał zrobić zdjęcie grupy uczestników pogrzebu. Ponieważ było już zupełnie ciemno, Stradowski użył magnesji. Wybuch magnesji był tak silny, że Stradowski doznał wypalenia oczu i ciężkiego poparzenia twarzy.

Milioner z Ameryki żeni się z Warszawianką.

Warszawa. Do Warszawy niedawno przybył młody milioner amerykański, Ben Koller, syn znanego przemysłowca branży obuwianej, pochodzącego z rodziny żydowskiej z Polski. Młody milioner poznał na jednym z dancingów 22-letnią Stenislawę Michalak, córkę dozorcy domu. Zakochał się w niej i oświadczył. Koller obecnie zabiera do Ameryki narzeczoną, z którą weźmie ślub w Paryżu.

Polleja kobieca.

Gdynia. W ubiegły wtorek przybyły do Gdyni pollejanekki, które będą sprawować opiekę nad dziećmi ulicy oraz spadłymi kobietami.

Cyganie skradli gospodarzowi pieniądze.

Trzebnia. Gospodarz Jenta z Trzebunia sprzedał krowę handlarzowi. Otrzymane za nią pieniądze w sumie 170 zł położył na szafie w pokoju. W tym czasie przybyli do niego po mąkę Cyganie, którzy przy tej sposobności skradli leżące na szafie pieniądze i zbiegli w niewiadomym kierunku.

Zabił brata i zranił przyjaciela, strzelając na wiwat.

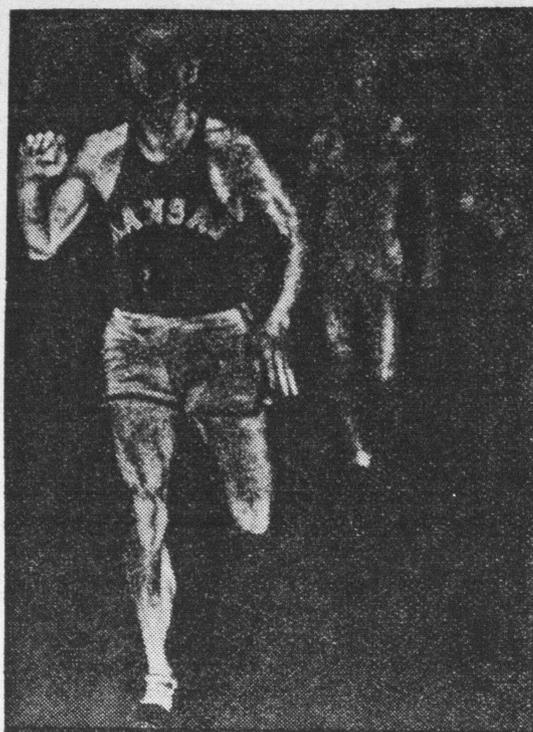
Łódź. We wsi Budziszewice w czasie powrotu orszaku ślubnego z kościoła 30-letni Władysław Kuna dla uczczenia nowożeńców strzelił kilka razy na wiwat. Skutki strzałów okazały się fatalne. Ciężko ranni zostali 42-letni Józef Kuna, brat strzelającego oraz stojący przy nim Ignacy Bratkowski. Obu rannych przewieziono do szpitala, gdzie Józef Kuna zmarł. Mimowolny bratobójca strzelał z fuzji własnoręcznie przez siebie sporządzonej. Niefortunnego strzelca aresztowano.

Kasza wyplera ryż.

Zestawienia Urzędu Statystycznego wykazują że w ubiegłym roku spożyto w Polsce w ciągu 11 miesięcy 362.200 kwintali ryżu. Oznacza to, w porównaniu z rokiem poprzednim, spadek o przeszło 21 proc. Ludzie jedzą coraz więcej kasz, produkowanych u nas. Objaw to pocieszający.

17 milionów ludzi cheruje na włościcę w Ameryce.

Nowy Jork. Według obliczeń klinik uniwersyteckich 17 milionów ludzi w St. Zjedn. cierpi na włościcę, przy czym śmiertelność, wywołana tą chorobą wzrasta z roku na rok.

Podczas wielkich biegów w hallach w Brooklyn na 800 m. zwyciężył znów Glenn Cunningham w 1,53 min.

Osiągnął 7.043 m wysokości.

1-osobowy samolot niemiecki „Siebel 202”, pilotowany przez Hummela, ustanowił w Halle rekord lotu na wysokość, osiągając 7043 m, bijąc dotychczasowy rekord o 120 m.

Samolot tej samej marki ustanowił przed paru dniami rekord światowy wysokości z kategorii lekkich samolotów 2 miejscowych, osiągając — 5.582 m.

KĄCIK RADIOWY

Audycja Polskiego Radia w Warszawie.

Sobota, 11. II. 6.30 Aud. poranna. 7.15 FIS — rep. z Zakopanego. 11.00 Aud. dla szkół. 12.03 Aud. połudn. 15.00 Aud. dla dzieci. 15.30 Muzyka obiad. ze Lwowa. 16.08 Wład. gosp. 16.35 Dookoła Tatr z piosenką (koncert z Krakowa. 17.00 FIS — Tr. z otwarcia światowych mistrzostw. 18.00 Aud. dla wsi. 18.30 19.00 FIS — Co to jest kombinacja alpejska — pog. 19.15 Koncert rozrywk. z Łodzi. 21.00 Jutro niedziela — koncert rozrywk. W przerwie skecz z Katowic Angina. 23.03 FIS — ostatnie wiad. z Zakopanego. 23.05 FIS — wiad. z Polski w jęz. niem., ang. i franc. 23.15 Muzyka taneczna.

Niedziela, 12. II. 7.15 Audycja poranna. 9.15 Transm. naboż. ze Lwowa. Po naboż. muzyka. 11.45 Aud. religijne

w programach radiowych. 12.03 Poranek symf. z Łodzi. 13.15 Muzyka obiadowa. W przerwach transm. fragmentów narciarskiego biegu sztafetowego z Zakopanego. 14.40 Wzrostkięgo po trochu — aud. dla dzieci. 15.00 Aud. dla wsi. 16.30 Koncert. 17.00 Recital skrzypcowy Dubiskiej. 17.30 Sensacja w Trocadero — operetka. 19.45 Szisz i Orawa w muzyce — transm. koncertu z Krakowa. 21.00 Transm. z biegów zjazd. pań i panów z Zakopanego. 21.25 Muzyka tan. W przerwie „Wesoła Syrena” — Mistrzostwo pałej trawki.

Poniedziałek, 13. II. 6.30 Audycja poranna. 11.00 Aud. dla szkół. 12.03 Aud. południowa. W przerwie bieg sztafetowy z FIS. 13.10 Aud. dla kucyków i rzemieślników. 13.30 Symfonia klasyczna — aud. dla dzieci. 15.00 Słuchowisko dla młodzieży — Baśń o Tysiącnoim. 15.30 Muzyka obiadowa z Poznania. 16.35 Recital fortep. Saczewskiej. 17.25 Koncert. 18.00 Aud. dla wsi. 19.00 Transm. z Zakopanego narciarskiego biegu sztafetowego. 19.20 Koncert rozrywk. 21.00 Zima — część II oratorium „Cztery pory roku” Haydna. 22.00 Dzieje symfonii.

Program Polskiego Radia S. A. Rozgłośnia Pomerzka w Toruniu.

Fala 304,3 m. 986 Kc. 16—24 Kw.

Sobota, 11. II. 10.00 11.25 13.00 Płyty. 13.50 Wiad. z Pomorza. 18.00 Nowe rośliny pastwne — pog. rola. 18.10 Zabytki Pomorza — pogad. 18.25 Wiad. sport. z Pomorza. 22.55 Aktualności.

Urzędowe sprawozdanie targowej Komisji w Poznaniu.

z dnia 7. 2. 1933 r.

Woły:		
Pełnomięsiste wytuczzone nieoprzęgane	62—	68
Mięsiste tuczone młodsze	50—	56
Mięsiste tuczone starsze	44—	48
Miernie odżywione	36—	40
Buhaje:		
Wytuczzone pełnomięsiste	60—	66
Tuczone mięsiste	50—	56
Nietuczzone, dobrze odżyw. starsze	42—	46
Miernie odżywione	36—	40
Krowy		
Wytuczzone pełnomięsiste	62—	68
Tuczone mięsiste	48—	58
Nietuczzone, dobrze odżywione	42—	44
Miernie odżywione	22—	30
Jalowice:		
Wytuczzone pełnomięsiste	62—	68
Tuczone mięsiste	50—	58
Nietuczzone, dobrze odżywione	44—	48
Miernie odżywione	36—	40
Młodzież:		
Dobrze odżywione	36—	40
Cielęta:		
Najprzedniejsze cielęta wytuczone	82—	90
Tuczone cielęta	72—	80
Dobrze odżywione	62—	70
Miernie odżywione	46—	60
Owce:		
Wytuczzone pełnomięsiste jagnięta i młodsze skopy	64—	70
Tuczone starsze skopy i macioraki	56—	60
Świnie (tuczniaki):		
Pełnomięsiste od 120 do 150 kg żywej wagi	107—	110
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg żywej wagi	104—	106
Pełnomięsiste od 80 do 100 kg żywej wagi	100—	102
Macioraki i późne kastraty	92—	100